

DE FINANCIËLE TOESTAND VAN DE WESTVLAAMSE INDUSTRIËLE ONDERNEMINGEN, 1981-1990

Thierry Vergeynst
Wetenschappelijk medewerker WES

In dit nummer worden de financiële resultaten van de belangrijkste Westvlaamse industriële ondernemingen in 1990 besproken¹. Tevens volgt een overzicht van de evolutie der financiële kengetallen gedurende de periode 1981-1990: op welke wijze is de financiële toestand van de Westvlaamse industrie geëvolueerd gedurende dit decennium? Deze tienjarige periode vat aan in 1981, het jaar waarin volgens de OESO onze economie in een recessie verkeerde (een terugval van het bruto binnenlands produkt met 0,9%), en loopt door naar een periode van hoogconjunctuur op het einde van de tachtiger jaren.

De criteria volgens dewelke bedrijven werden opgenomen zijn: een tewerkstelling van minstens 100 personen hebben; een omzet van minstens 300 miljoen fr. realiseren; het grootste deel van de industriële activiteit in West-Vlaanderen ontplooiën.

In 1990 werden in het onderzoek 283 bedrijven opgenomen die werk boden aan 58.986 personen, wat 52% vertegenwoordigt van de totale industriële tewerkstelling in West-Vlaanderen.

Eerst komen een aantal kerncijfers aan bod die betrekking hebben op 1990 en de evolutie ten opzichte van 1989. Daarna komen een reeks financiële kengetallen aan de beurt aan de hand van dewelke de toestand in 1990 en een

schets van het tienjarig verloop van de financiële resultaten weergegeven wordt. Tot slot volgt een meting van de globale gezondheidstoestand van de beschouwde Westvlaamse industriële ondernemingen in 1990.

Enkele kerncijfers

Deze cijfers hebben betrekking op 1990. Er wordt via een constant staal een vergelijk met 1989 gemaakt.

De bedrijfsopbrengsten der Westvlaamse ondernemingen die het staal uitmaakten voor 1990 bedroegen 372 miljard frank. De omzet nam slechts toe met 1,9% ten opzichte van 1989; het jaar voordien werd nog een omzetvermeerdering van 9% behaald.

Sektoren die een omzetstijging tussen 5% en 10% noteerden waren de confectie, de bouwmaterialen en de diverse industrietakken (o.a. chemie en grafische nijverheid). De omzetstijging in de sectoren hout en textiel bleef beperkt tot minder dan 5%.

De metaal- en de voedingsector hadden af te rekenen met een minieme omzetzakking van respectievelijk 0,1% en 0,6%. In de metaal deed de subsector machinebouw het evenwel beter met een stijging van de omzet met 3,8%. In de voeding valt vooral het resultaat van de subsector groentenverwerking op; de omzet nam er toe met 11,4%.

De beschouwde bedrijven haalden in 1990 een balanstotaal van 249 miljard fr. of 5,5% meer dan het jaar voordien. Deze groei was in alle sectoren terug te vinden uitgezonderd in de houtsector waar er een inkrimping met 6,7% was.

Het eigen vermogen van de geobserveerde bedrijven kende een groei van 6,3% in 1990 tot bijna 89 miljard frank. Het nam in elke sector toe. Relatief sterke klimmers waren de confectie met een groei van 11,5% en de sektor der bouwmaterialen met een vermeerdering van 15,5%.

Het winstcijfer liet evenwel een ander beeld zien in 1990. De onderzochte Westvlaamse bedrijven realiseerden 6,6 miljard fr. winst, hetgeen 44,1% lager was dan in 1989. Wat was nu verantwoordelijk voor deze duik van het winstcijfer?

Het bedrijfsresultaat, de voornaamste determinant, viel terug met 20,7%. De bedrijfsopbrengsten bleven nagenoeg konstant doch de bedrijfskosten stegen sneller en dan vooral de personeelskosten en afschrijvingen die met meer dan 5% groeiden.

Het financieel resultaat vertegenwoordigde een kost die 37,9% hoger lag dan het jaar voordien.

Het uitzonderlijk resultaat was een opbrengst die evenwel 42,1% lager was dan in 1989.

Tot slot stegen de verschuldigde belastingen met 8,2% in 1990.

1990 werd gekenmerkt door een merkelijke verslechtering van het winstcijfer van de Westvlaamse industriële bedrijven zodat de rentabiliteit fel achteruit ging. Dit had voor gevolg dat de zichtbare verbetering van de financiële gezondheidstoestand in de tweede helft van de tachtiger jaren, werd afgebroken. Circa 30% van de industriële tewerkstelling in 1990 situeerde zich immers in minder goed presterende bedrijven, een dieptepunt voor het hier besproken decennium.

¹ Voor een eerste omvangrijke analyse: zie R. De Keyser, 'Financiële analyse van de Westvlaamse industriële ondernemingen', *Facetten van West-Vlaanderen*, nr. 25, 1984, WES, Brugge.

Een beperkte reeks gegevens werd daarna jaarlijks gepubliceerd. Zie: *West-Vlaanderen Werkt*, nr. 5, 1985 en het nummer 1 van 1987, 1988, 1989, 1990 en 1991.

Sektoren die toch een winststijging boekten in 1990 zijn de konfektie waar de winst maar liefst vertienvoudigde tot bijna 262 miljoen fr. (het bedrijfsresultaat nam met 2/3 toe en de netto financiële kosten die hier een vrij belangrijke post vormen zakten met 1/5) en de diverse-sektor met een winsttoename van 14,2% die op rekening komt van de chemie. De voedingssektor als geheel kende een winstdaling; de winst steeg echter in de subsectoren vlees en veevoerders.

De andere sectoren hadden af te rekenen met dalende winstcijfers. In de sektor metaal zakte de winst vrij sterk van 5,4 miljard fr. in 1989 tot ongeveer 2 miljard fr. in 1990 of een daling met 63,6%. Dit was hoofdzakelijk te wijten aan de winstdalingen en verliestoenames in enkele belangrijke bedrijven. De subsektor machinebouw kende in tegenstelling tot 1989 een globaal verlies van 139 miljoen frank. In de textielsektor nam het netto uitzonderlijk resultaat een duik wat het winstcijfer zichtbaar beïnvloedde. De subsectoren breigoed en veredeling realiseerden in tegenstelling tot het vorige jaar een verlies.

De cash flow daalde in 1990 met 11,3% tot 26,7 miljard fr.; dit is niet zo uitgesproken als de winstdaling daar de afschrijvingen toenamen. Deze daling is in ongeveer elke sektor te vinden, uitgezonderd in de sectoren konfektie en diverse waar de winststijging zich liet vertalen in een stijging van de cash flow.

De investeringen kenden in 1990 een groei van 24,6%. In de sektor der bouwmaterialen en de textiel namen de investeringen met respectievelijk 109% en 83% behoorlijk toe; in de weverijen was er zelfs een stijging van 154,1%.

In de voedingssektor groeiden de investeringen met 17,5%. In de subsectoren zuivel, dranken en vis was er een toename met meer dan 100%. Er was een afname in de vlees- en groenten-sektor.

In de metaal en de konfektienijverheid bedroeg de groei minder dan 10%. De subsektor transportmiddelen valt echter op met een groei van de investeringen met 98,4%.

Wat betreft de houtsektor greep er een afname van de investeringen plaats met 36,8%. De subsektor meubelen is hiervoor verantwoordelijk.

Van de diverse sectoren, waar de investeringen met 17,3% daalden, kan gezegd worden dat de papierindustrie bijna een halvering van het investeringsvolume kende.

Samengevat kan men stellen dat de omzet in een geringe mate groeide. Het balanstotaal en het eigen vermogen namen toe terwijl de winst en de cash flow een daling kenden. Het investeringsvolume breidde uit.

De toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde wordt gedefinieerd als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en de aankopen van grond- en hulpstoffen, goederen en diensten. Via hun toegevoegde waarde leveren de bedrijven een bijdrage tot het bruto regionaal produkt. Om de intensiteit van die bijdrage te meten, onafhankelijk van de grootte van het bedrijf, wordt de toegevoegde waarde in verhouding gebracht tot de bedrijfsopbrengsten.

Tabel 1

Evolutie tussen 1981 en 1986 tot 1990 van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse industrie naar sektor (in % van de bedrijfsopbrengsten)

Sektor	1981	1986	1987	1988	1989	1990
Metaal	42,0	37,4	37,1	34,6	31,8	33,2
Textiel	26,2	27,6	28,4	26,2	26,1	27,8
Hout	33,9	30,5	31,7	30,4	29,1	29,5
Voeding	14,4	15,6	15,6	14,3	14,0	15,1
Konfektie	35,8	28,6	28,2	27,6	27,3	26,5
Bouwmaterialen	41,5	39,2	41,6	41,2	40,6	38,5
Diverse	26,7	27,8	26,5	26,9	28,0	29,0
Totaal	29,2	28,1	28,4	26,9	25,7	27,0

Tabel 1 laat zien dat er in 1990 een lichte herneming van de toegevoegde waarde tot 27,0% te bespeuren viel. De toegevoegde waarde kende sedert 1981 (29,2%) een dalende tendens met enkele heropflakkingen in 1986-87 (28,1% en 28,4%) en in 1990. De kostprijs der intermediaire goederen steeg dus meestal sneller dan de bedrijfsopbrengsten.

De toegevoegde waarde is in 1990 gestegen in alle sectoren uitgezonderd de bouwmaterialen en de konfektie.

De metaalsektor en de bouwmaterialen zijn sectoren die een relatief hoge toegevoegde waarde genereren (in 1990 respectievelijk 33,2% en 38,5%). De metaal komt evenwel van een toegevoegde waarde van 42% in 1981. De toegevoegde waarde heeft beter stand gehouden in de sektor van de bouwmaterialen, alhoewel er ook hier sedert 1987 een daling is.

In de konfektienijverheid bedroeg de toegevoegde waarde 26,5% in 1990. Zij kende een bijna gestage daling van een niveau van 35,8% in 1981.

Voor de sektor diverse waren de laatste jaren topjaren wat betreft de realisatie van toegevoegde waarden (29,0% in 1990).

De voedingssektor bleef traditioneel een relatief lage toegevoegde waarde realiseren (15,1% in 1990) en dit voornamelijk in de subsectoren zuivel, veevoerders en vlees.

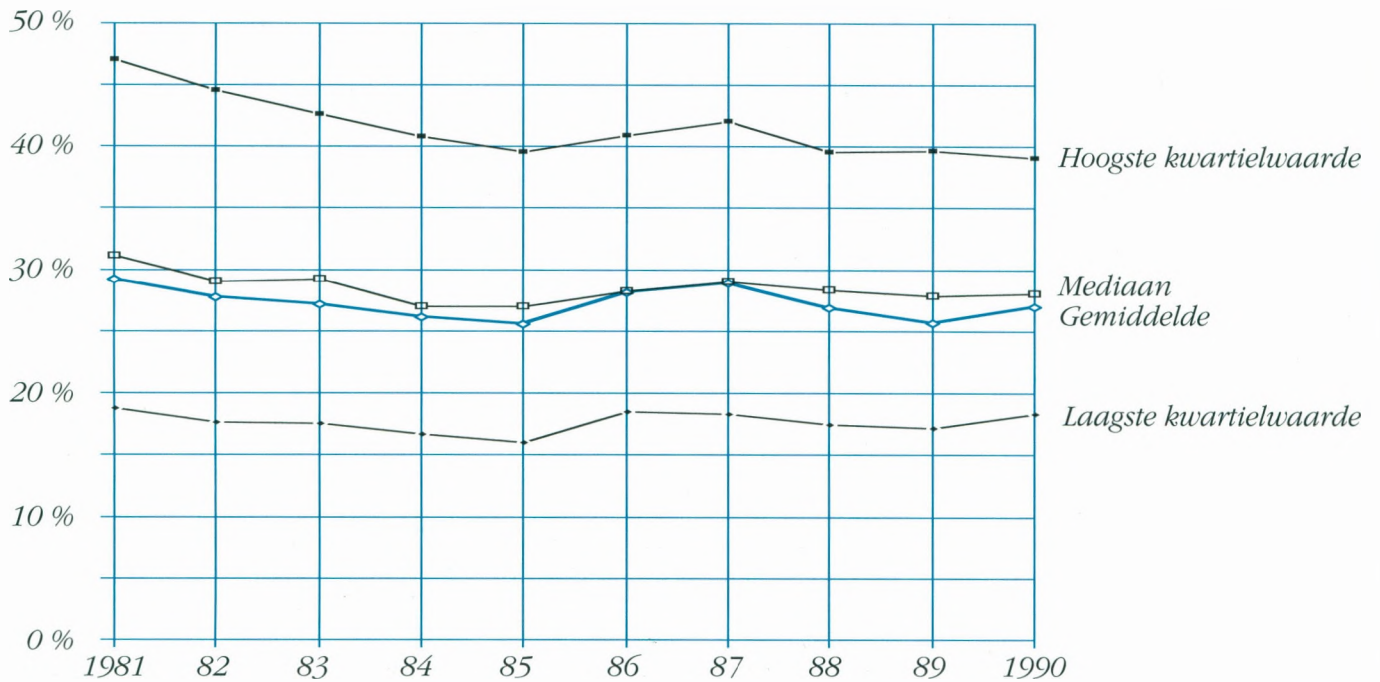
Figuur 1 geeft naast het gemiddelde ook een indeling van de bedrijven in kwartielen weer; hiertoe worden de ondernemingen gerangschikt in orde van grootte van hun ratiowaarde. De waarde van de middenterm van deze reeks stelt de mediaan voor. De laagste kwartielwaarde is deze waarde beneden de

welke 25% van de termen van de reeks vallen. Analooq is de hoogste kwartielwaarde deze waarde boven dewelke nog 25% van de termen van de reeks liggen.

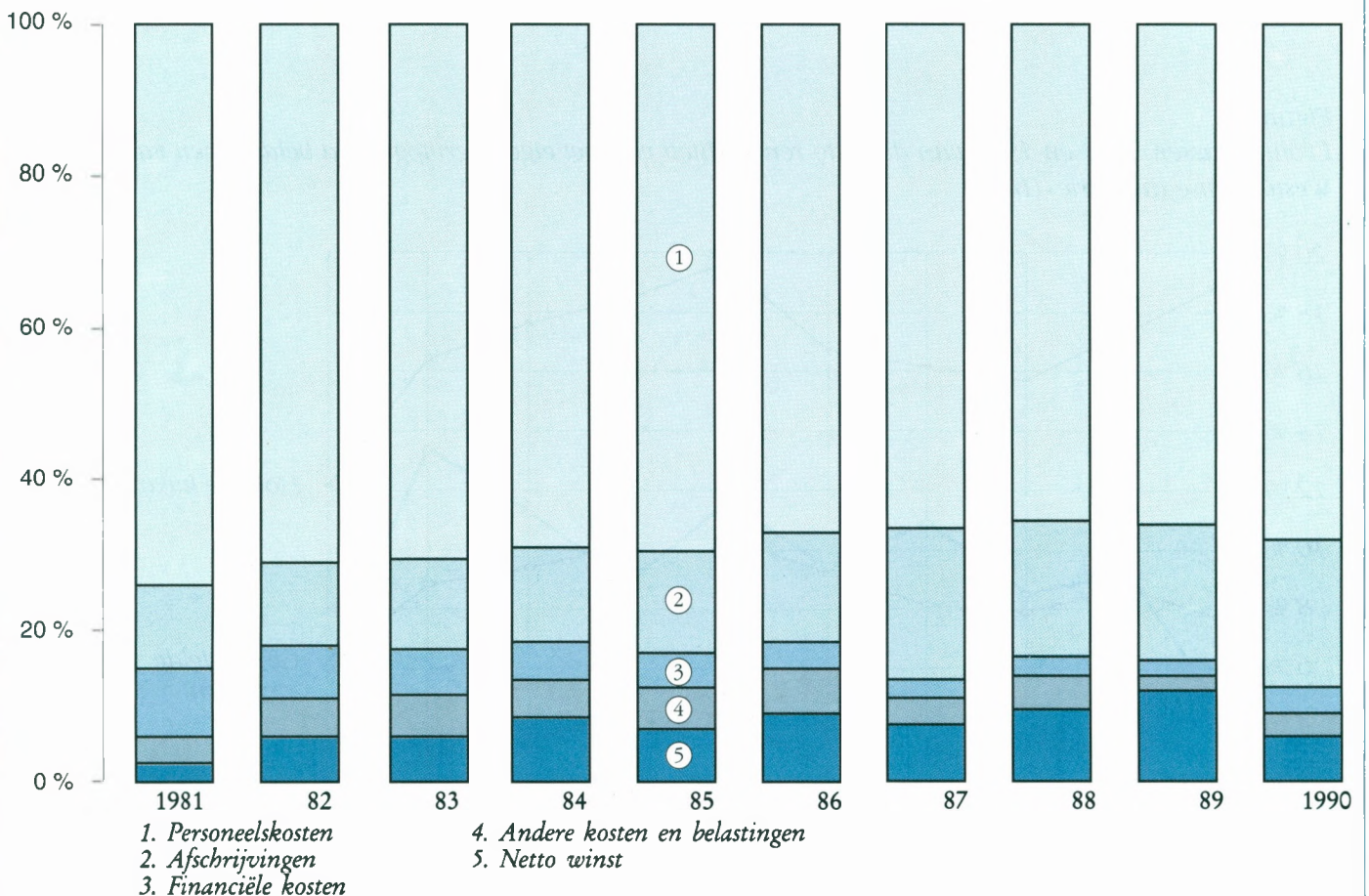
Figuur 1 toont dat er nogal wat verschillen waren in de voortgebrachte toegevoegde waarde tussen de ondernemingen van de populatie: in 1990 realiceerde 1/4 der ondernemingen een toegevoegde waarde van 18,1% of minder en 1/4 haalde 38,9% of meer. Verschillen tussen de sectoren vormen hiervoor een verklaring. Ook blijkt dat er naar het einde van het decennium toe minder bedrijven zijn met een hoge toegevoegde waarde.

De verdeling van de toegevoegde waarde over de componenten in figuur 2 laat zien dat er in 1990 een aantal trends doorbroken werden. Het grootste deel van de toegevoegde waarde gaat nog altijd naar personeelskosten; in 1990 was er een stijging tot 68,0%. Het

Figuur 1 :
 Evolutie tussen 1981 en 1990 van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse industrie
 (in % van de bedrijfsopbrengsten)

Figuur 2 :
 Evolutie tussen 1981 en 1990 van de componenten van de toegevoegde waarde van de
 Westvlaamse industrie (in %)

aandeel daalde doorheen het decennium van 73,7% in 1981 tot 65,8% in 1989.

Het aandeel der afschrijvingen nam opnieuw licht toe tot 19,4%. Dit aandeel steeg van 11,1% in 1981 tot 19,7% in 1987; nadien was er een kleine inkringing. Het aandeel der financiële kosten klom in 1990 tot 3,7% na een daling van 9,0% in 1981 tot 2,2% in 1989. Het aandeel der winsten kende een redelijke terugval tot 5,8% in 1990 en dit na een groei van 2,5% in 1981 tot 11,9% in 1989. De evolutie van de winsten beïnvloedde mede het verloop van de aandelen der andere posten.

De personeelskosten slorpten in 1990 meer dan 75% op van de toegevoegde waarde in de metaal- en konfektienijverheid. Het meest arbeidsintensief (de personeelskosten vertegenwoordigden er meer dan 80%) waren de subsectoren transportmiddelen, breigoed en veredeling.

De rentabiliteit

De gemiddelde nettorentabiliteit van het eigen vermogen, het kengetal dat weergeeft in welke mate het eigen vermogen winst (of verlies) gegenereerd heeft (zie tabel 2) nam in 1990 een duik tot 6,1% ten gevolge van de eerder aangestipte winstdaling. De gemiddelde nettorentabiliteit van het eigen vermogen

Tabel 2

Evolutie tussen 1981 en 1986 tot 1990 van de nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen van de Westvlaamse industrie (in %)

Sektor	1981	1986	1987	1988	1989	1990
Metaal	0,1	13,1	5,6	16,0	20,1	3,3
Textiel	7,9	8,0	8,0	7,0	7,5	4,2
Hout	11,2	10,6	13,4	13,5	11,1	5,5
Voeding	5,0	14,6	9,6	9,2	14,4	10,9
Konfektie	4,1	4,9	7,8	-4,9	1,0	12,9
Bouwmaterialen	6,3	12,4	19,3	15,1	16,4	7,0
Diverse	9,3	15,8	14,5	14,1	11,0	14,6
Totaal	4,3	11,6	8,9	11,2	13,4	6,1

kende een vrij lage waarde in 1981 — met name 4,3% — doch klom vanaf 1982 tot een niveau van ongeveer 10%; in 1986 positioneerde de waarde zich op een hoog niveau en in 1989 werd een recordwaarde van 13,4% bereikt.

Figuur 3 toont dat de mediaanwaarde 6% bedroeg in 1990 hetgeen een goede weerspiegeling van het gemiddelde was. De mediaanwaarde lag in 1981 een stuk hoger dan de gemiddelde waarde; de vrij zwakke gemiddelde rentabiliteitsindicator werd negatief beïnvloed door een paar bedrijven (die tevens het laagste kwartiel beïnvloedden).

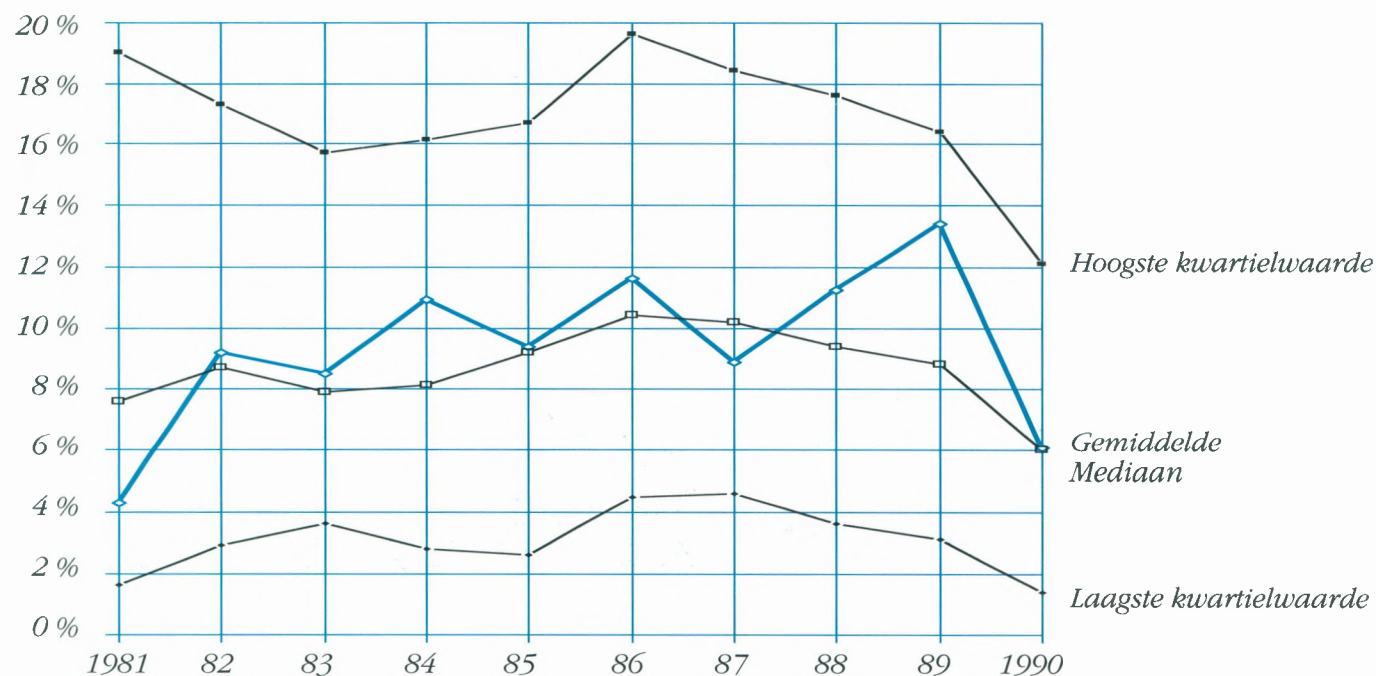
Het omgekeerde kan gezegd worden

van 1989, toen enkel het gemiddelde een top bereikte doch niet de kwartielen. De evolutie der kwartielwaarden toont dat hoge rendementen in 1986 en 1987 algemeen waren en dat het sindsdien bergaf ging tot in 1990.

Nuttig is ook een blik op de bruto en netto verkoopmarges (bruto respectievelijk netto bedrijfsresultaat gedeeld door de verkopen). De bruto verkoopmarge duidt aan in welke mate het bedrijfsbeleid rendeert. Bij de berekening van de netto verkoopmarge worden de niet kaskosten (afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen) geweerd. Beide marges bereikten in 1990

Figuur 3 :

Evolutie tussen 1981 en 1990 van de netto rentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen van de Westvlaamse industrie (in %)

waarden die lager lagen dan in 1986 (bruto verkoopmarge: 8,7% in 1990 en 9,3% in 1986; netto verkoopmarge: 2,3% in 1990 en 4,9% in 1986). Het verschil tussen de bruto- en nettowaarde is groter geworden op het einde van de tachtiger jaren. Dit verschil wordt gevormd door de niet kaskosten; zoals vroeger reeds opgemerkt zijn de afschrijvingen (evenals de investeringen) doorheen het decennium relatief snel toegenomen.

Een ontleding van de rentabiliteit per sektor toont het volgende. In de sektor diverse was er een stijging van de rentabiliteit in 1990 ten opzichte van vorig jaar (14,6% in 1990 en 11,0% in 1989). De mediaanwaarde is echter veel lager en ligt zelfs onder de mediaan van de hele industrie. De goede prestatie in 1990 komt op naam van de subsektor chemie. De rentabiliteit in de sektor diverse was tijdens de tachtiger jaren meestal boven het gemiddelde van de Westvlaamse industrie.

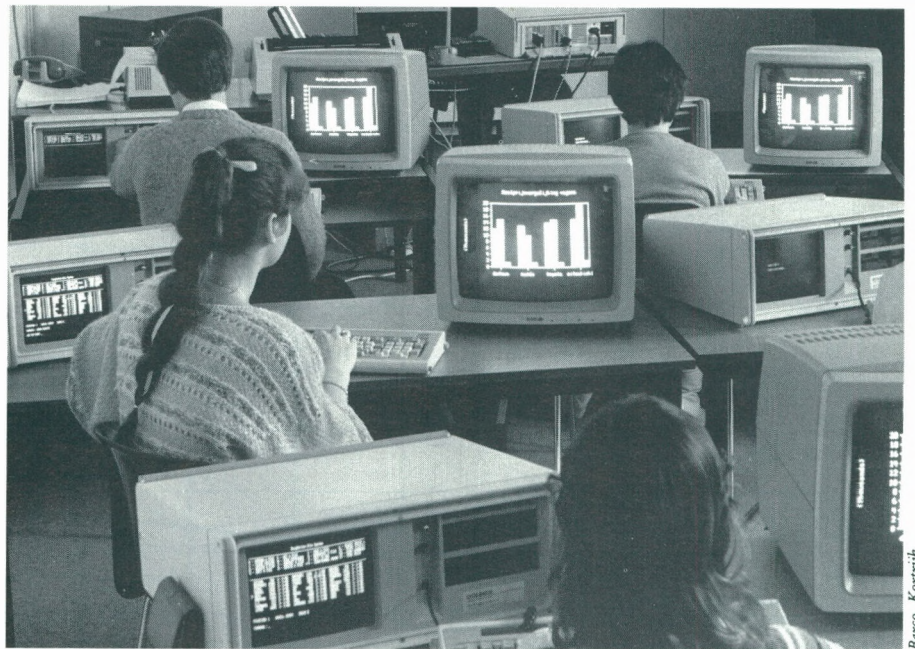
In de konfektie bedroeg de nettorentabiliteit van het eigen vermogen 12,9% in 1990. Dit was een aanzienlijke verbetering ten opzichte van het vorige jaar. Het verloop van de rentabiliteitsindicator was in deze sektor echter vrij erratisch; een uitzonderlijk hoge waarde in 1982 (20,1%), negatieve waarde in 1985 (-7,4%) en 1988 (-4,9%) en een zeer lage waarde in 1989 (1,0%).

In de overige sectoren viel er een daling van de gemiddelde nettorentabiliteit van het eigen vermogen te bespeuren in 1990. De daling van deze rentabiliteitsindicator was niet zo groot in de voedingsektor (10,9% in 1990) waardoor deze sektor zich, zoals in het begin van de tachtiger jaren, boven het gemiddelde niveau van de Westvlaamse industrie situeerde. Subsectoren die goed presteerden in 1990 waren de veevoerders (14,5%) en de oliën en vetten (11,9%).

De rentabiliteitsmaatstaf in de sektor der bouwmaterialen daalde fors tot 7,0% in 1990. Sedert 1985 lag de rentabiliteit in deze sektor definitief boven het gemiddelde niveau van de Westvlaamse industrie. De verkoopmarges zijn hier vrij goed.

De rentabiliteit in de houtsektor zakte eveneens vrij fors tot 5,5% in 1990 en schommelde gedurende de onderzochte periode rond het gemiddelde van de hele industrie.

Wat betreft de textiel zakte de al niet zo hoge nettorentabiliteit van het eigen vermogen in 1990 tot 4,2%. De indika-

Barco, Kortrijk

tor is nooit groter dan het gemiddelde van de Westvlaamse industrie, behalve in 1981. De subsectoren breigoed en veredeling haalden negatieve cijfers in 1990 (-11,3% en -6,1%). Wel dient hieraan toegevoegd te worden dat de textielsektor gemiddeld hogere verkoopmarges boekt hetgeen er op wijst dat het bedrijfsbeleid efficiënt verloopt. Met relatief veel eigen vermogen en hoge financiële kosten van het vreemd vermogen wordt de netto rentabiliteit van het eigen vermogen echter gedrukt.

De metaalsektor schreef de zwakste prestatie op zijn naam met een rentabiliteit van 3,3% in 1990. Doch in tegenstelling tot vorig jaar lag de mediaanwaarde in de metaalnijverheid boven deze van de hele industrie; een aantal bedrijven die zwak presteerden zijn verantwoordelijk voor dit lage gemiddelde cijfer.

In 1981 haalde de metaal een zeer zwakke rentabiliteit (0,1%). Pas in 1984

overschreed de rentabiliteit in de metaal deze van de hele Westvlaamse industrie. 1987 was een dieptepunt en topjaren waren 1988 en 1989.

De subsektor eerste verwerking van metalen produkten realiseerde een behoorlijke nettorentabiliteit van het eigen vermogen (11,1%), maar de machinebouw presteerde globaal negatief (-1,5%).

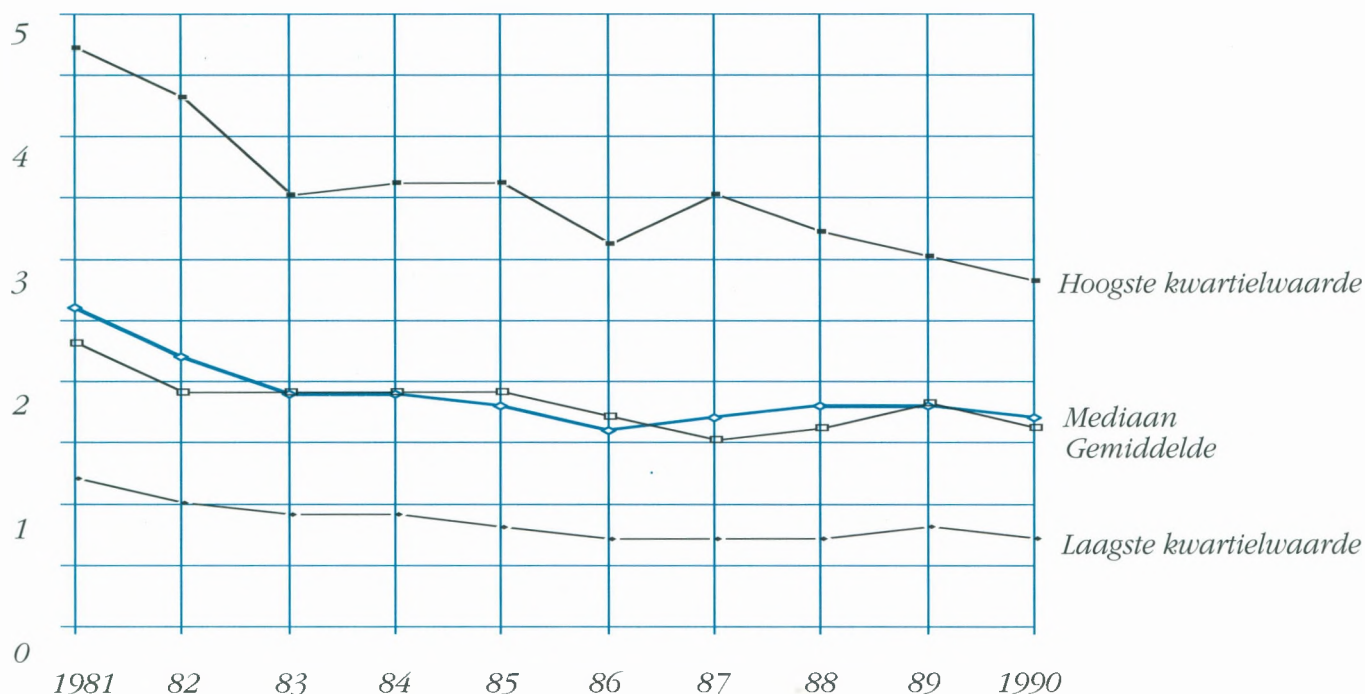
De solvabiliteit

De gemiddelde schuldgraad, die weergeeft hoeveel frank vreemd vermogen staat ten opzichte van één frank eigen vermogen, vertoonde een waarde van 1,7 in 1990. De gemiddelde schuldgraad daalde van een vrij hoog niveau van 2,6 in 1981 tot een minimum van 1,6 in 1986 (tabel 3). Nadien nam het belang van het vreemd vermogen weer lichtjes toe totdat een waarde van 1,8 bereikt werd in 1988-89.

Tabel 3
Evolutie tussen 1981 en 1986 tot 1990 van de schuldgraad van de Westvlaamse industrie, naar sektor

Sektor	1981	1986	1987	1988	1989	1990
Metaal	2,9	1,9	2,1	2,1	2,3	1,9
Textiel	2,3	1,4	1,5	1,6	1,5	1,5
Hout	1,9	1,9	1,8	1,7	1,9	1,6
Voeding	2,7	1,6	1,5	1,9	1,8	2,0
Konfektie	2,2	1,6	1,7	2,1	2,7	2,3
Bouwmaterialen	2,4	1,5	1,3	1,3	1,2	1,1
Diverse	2,8	1,7	1,7	1,5	1,5	1,4
Totaal	2,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,7

*Figuur 4 :
Evolutie tussen 1981 en 1990 van de schuldgraad van de Westvlaamse industrie (in %)*

Figuur 4 laat zien dat het gemiddelde in 1986 een minimum bereikte doch dat de kwartielwaarden in 1990 het laagst waren. In vergelijking met het begin van de tachtiger jaren hebben de meeste bedrijven hun schuldposities afgebouwd.

Een ontleding per sektor toont dat in de sektor van de bouwmaterialen de solvabiliteit zeer behoorlijk is met ongeveer evenveel eigen als vreemd vermogen in 1990. Doorheen het decennium was hier een konstante daling van de schuldgraad waarneembaar.

De diverse sectoren bereikten een schuldgraad van 1,4 in 1990; de solvabiliteit is het best in de chemie.

De schuldgraad in de textielsektor bedroeg 1,5 in 1990. De evolutie van de schuldgraad was er analoog aan deze van de gehele Westvlaamse industrie, doch op een beter niveau. In de subsectoren weverij en veredeling was er meer eigen dan vreemd vermogen.

De solvabiliteitsindicator in de houtsektor noteerde een cijfer van 1,6 in 1990. Het is de beste prestatie in deze sektor voor de hier besproken periode.

De metaalsektor bereikte een schuldgraad van 1,9 in 1990. De evolutie van de solvabiliteit in de metaal was analoog aan deze van de gehele Westvlaamse industrie doch, in tegenstelling tot de textielsektor, op een slechter niveau. De subsektor eerste verwerking van meta-

len produkten noteerde een relatief lage schuldgraad van 1,5.

In de voeding bereikte deze solvabiliteitsindicator een waarde van 2,0 in 1990 waarmee de stijgende tendens sedert 1987 (1,5) verdergezet werd.

De konfektie had de hoogste schuldgraad in 1990 (2,3). Het verloop gedurende de jaren tachtig was er zeer wisselvallig.

De likwiditeit

Met behulp van de current ratio kan een beeld worden gevormd van de likwiditeitspositie. De current ratio is de ver-

houding tussen de vlottende aktiva (voorraden, vorderingen op maximaal één jaar, beleggingen, kasmiddelen en overlopende rekeningen) en de schulden op maximaal één jaar. Een kengetal groter dan één duidt er op dat op korte termijn voldoende middelen kunnen vrijgemaakt worden om aan de schulden op korte termijn te voldoen.

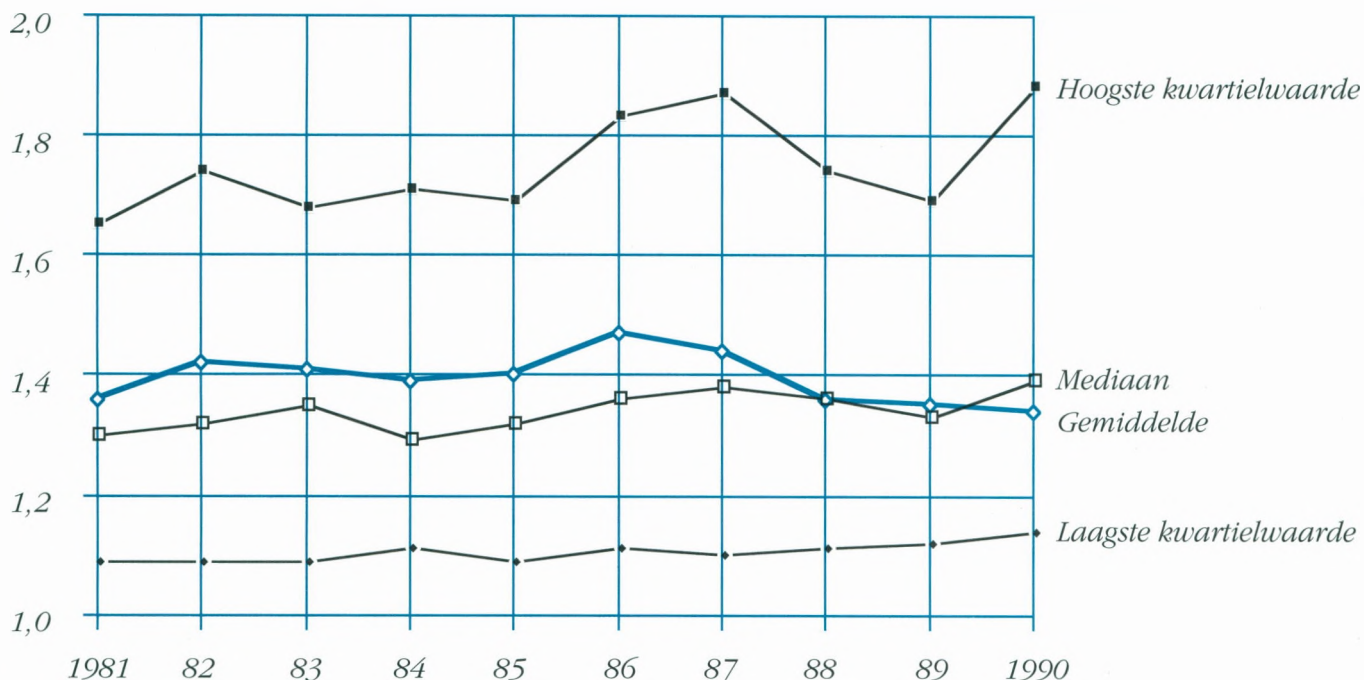
De current ratio bereikte een waarde van 1,34 in 1990. De current ratio klom van een waarde van 1,36 in 1981 tot 1,47 in 1986 (het jaar waarin er relatief het minst vreemd vermogen was); de dalende trend sindsdien werd in 1990 lichtjes verdergezet (zie tabel 4 en figuur 5).

*Tabel 4
Evolutie tussen 1981 en 1986 tot 1990 van de current ratio van de Westvlaamse industrie, naar sektor*

Sektor	1981	1986	1987	1988	1989	1990
Metaal	1,42	1,47	1,45	1,39	1,28	1,32
Textiel	1,37	1,65	1,53	1,40	1,46	1,41
Hout	1,44	1,33	1,28	1,34	1,35	1,42
Voeding	1,23	1,40	1,41	1,22	1,31	1,21
Konfektie	1,34	1,53	1,58	1,44	1,37	1,51
Bouwmaterialen	1,36	1,31	1,38	1,49	1,47	1,48
Diverse	1,22	1,32	1,29	1,39	1,38	1,44
Totaal	1,36	1,47	1,44	1,36	1,35	1,34

Figuur 5 :

Evolutie tussen 1981 en 1990 van de current ratio van de Westvlaamse industrie

In 1990 was de current ratio het hoogst in de confectienijverheid (1,51). Sinds 1986 is de current ratio er groter dan gemiddeld in de Westvlaamse industrie.

De current ratio in de sektor der bouwmaterialen bedroeg 1,48 in 1990. Waar deze tot 1988 lager lag dan gemiddeld klom zij er nu behoorlijk boven.

Hetzelfde geldt (doch minder uitgesproken) voor de diverse met een current ratio van 1,44 in 1990. In de subsektor chemie was deze likwiditeitsindicator vrij hoog in 1990 (1,57).

De current ratio in de houtnijverheid nam in 1990 toe tot 1,42. Hier was er sprake van een stelselmatige verbetering sedert 1987.

In de textielsektor noteerde de current ratio een cijfer van 1,41 in 1990; de current ratio lag er doorgaans hoger dan het gemiddelde van de Westvlaamse industrie. De ratio lag in 1990 hoog in de weverij (1,84) en in de veredeling (1,63), laag in de subsektor breigoed (1,15).

In de metaal bedroeg de current ratio 1,32 in 1990. Waar deze likwiditeitsindicator in de metaal aanvankelijk boven het Westvlaamse gemiddelde lag is deze de laatste jaren er onder gezakt. De current ratio was eerder laag (1,20 in 1990) in de machinebouw.

De current ratio in de voeding was de laagste van alle sectoren in 1990 (1,21).

INTERNATIONAL BIO-SYNTHETICS

INDUSTRIËLE ENZYMEN
voor de wasmiddelenindustrie,
de zetmeelindustrie en de
textielverwerkende nijverheid

Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11 - Telefax 050/33.68.49

De ratio lag er trouwens doorheen de tachtiger jaren steeds lager dan gemiddeld. De subsektor veevoerders noteerde evenwel een hoge current ratio in 1990 (1,69); de groentenverwerking en vlees behaalden een lage waarde (respektievelijk 1,05 en 1,17). In de oliën & vetten bedroeg de current ratio slechts 0,86.

Een globale benadering

Een globale benadering brengt de rentabiliteits-, solvabiliteits- en likwiditeitsratio's in verband met elkaar om zo inzicht te verwerven in de globale financiële positie van een onderneming, een sektor of de hele industrie. Hiervoor worden de nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen, het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen en de current ratio van elk bedrijf voor een bepaald boekjaar vergeleken met een aantal standaardwaarden. Aan de hand van deze vergelijking kan men de financiële toestand van een bedrijf beoordelen als zijnde zeer goed, goed, middelmatig, slecht of zeer slecht.

In figuur 6 wordt nagegaan hoeveel procent van de industriële tewerkstelling binnen elk van de vijf onderscheiden klassen valt en dit voor de tien geobserveerde boekjaren.

De financiële gezondheidstoestand nam in 1990 een andere wending: de twee klassen met goede en zeer goede financiële resultaten telden voor het eerst sedert 1982 weer minder dan de helft der tewerkgestelden (samen 37,9% en slechts 10,2% in de categorie 'zeer goed'). In de middencategorie was er een verschuiving ten opzichte van 1989 tot 32,6%. De tewerkstelling in de klassen met slechte tot zeer slechte resultaten besloeg 29,6% wat de hoogste waarde van het decennium is. Men dient wel op te merken dat het uitsluitend de categorie 'eerder slecht' was die een serieuze aangroei te verwerken kreeg.

Het verloop gedurende de tachtiger jaren was als volgt. Bijna 30% van de industriële tewerkstelling in 1981 situeerde zich in bedrijven met goede of zeer goede financiële resultaten. Nagenoeg de helft was tewerkgesteld in matig presterende bedrijven en iets meer dan

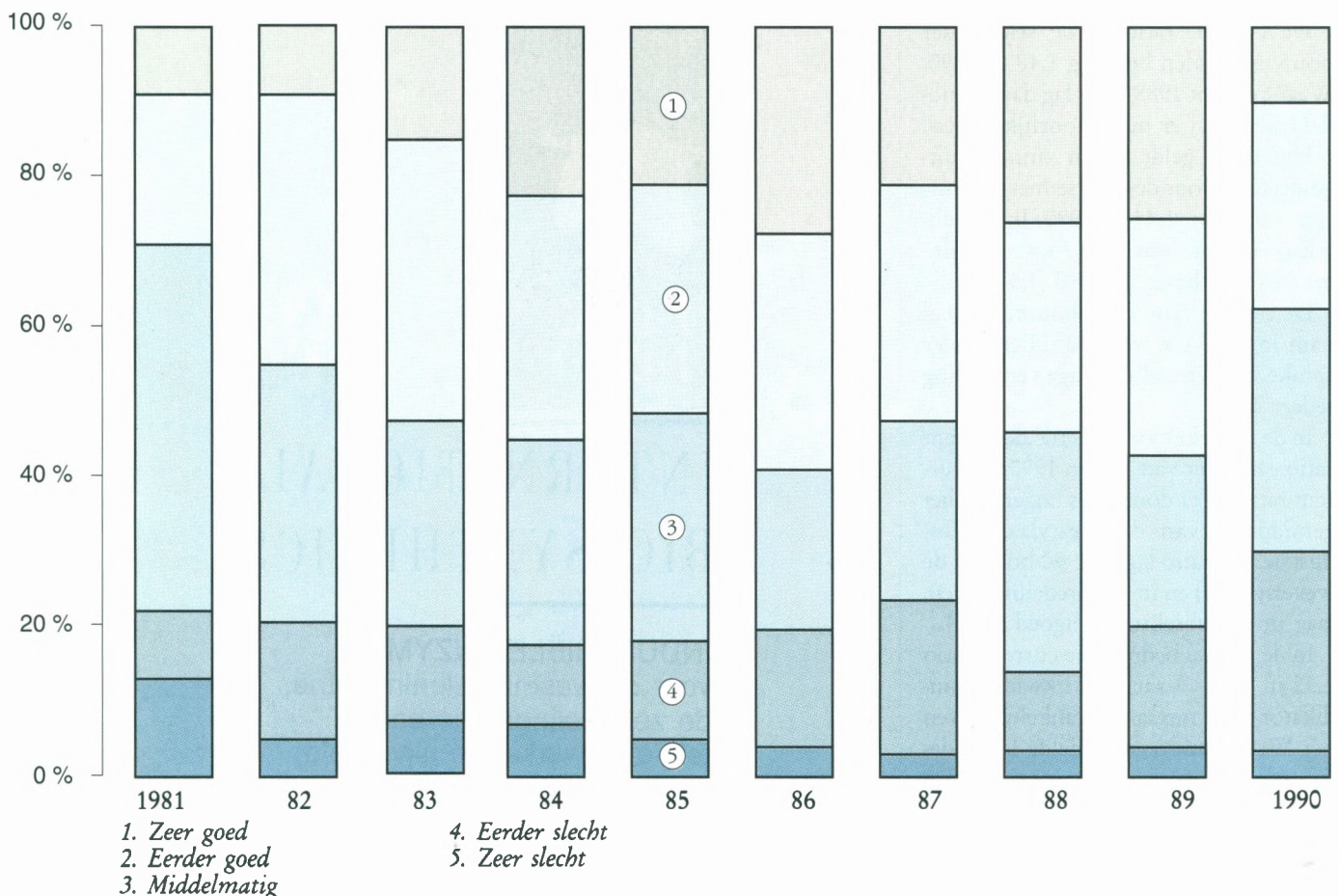
20% der tewerkgestelden kon men vinden in slecht of zeer slecht presterende bedrijven; vooral de categorie 'zeer slecht' stelde relatief veel mensen tewerk (13,0%). In de daaropvolgende jaren was er een merkbare verschuiving van de tewerkstelling naar de categorieën 'goed' en 'zeer goed'. In 1986 viel 59,0% van de tewerkstelling in deze twee categorieën. De tewerkstelling in de beide categorieën met zwakke resultaten schommelde rond twintig procent met een dieptepunt van 14,4% in 1988.

In figuur 7 kan men zien welke verschillen er waren tussen de financiële gezondheidstoestand van de verschillende sectoren in 1990. Terloops kan hier worden opgemerkt dat de toestand in elke sektor verslechterd is ten opzichte van vorig jaar uitgezonderd in de konfektienijverheid. De metaal- en de textielsektor zijn de twee sectoren met het hoogste aandeel van de tewerkstelling in (eerder) slecht presterende bedrijven.

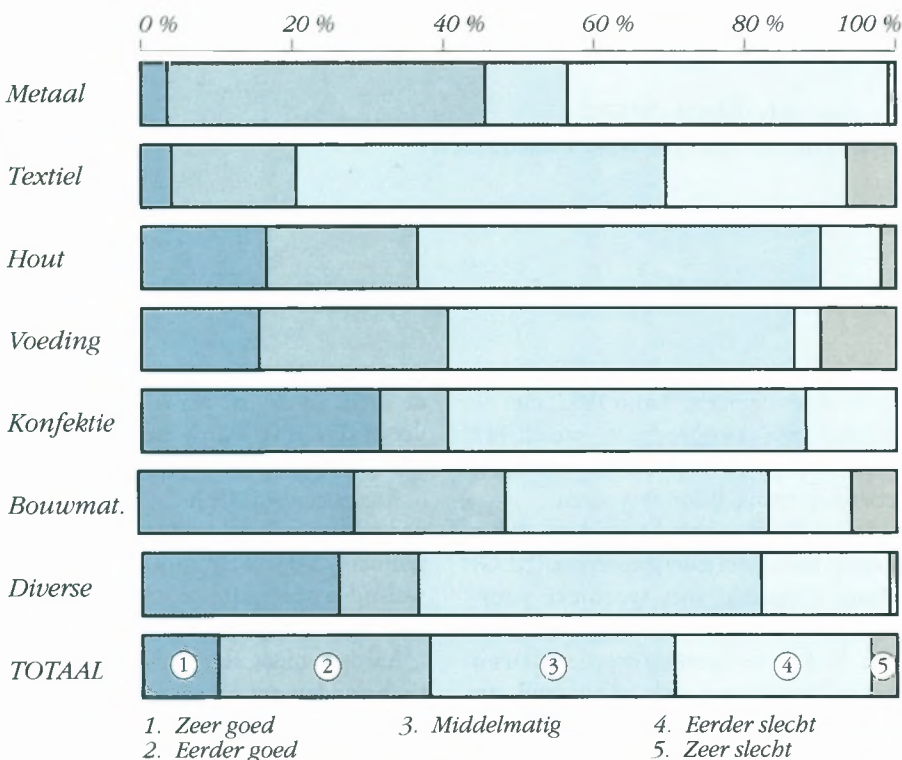
Het valt op dat de tewerkstelling in de metaal voor meer dan 40% geconcentreerd was in financieel goed en zeer goed presterende bedrijven maar ook

Figuur 6 :

Evolutie tussen 1981 en 1990 van de financiële gezondheidstoestand van de Westvlaamse industrie (in % van de tewerkstelling)

Figuur 7:
Financiële gezondheidstoestand van de Westvlaamse industrie in 1990, naar sektor (in % van de tewerkstelling)

Besluit

De toegevoegde waarde uitgedrukt in procent van de bedrijfsopbrengsten vertoonde een verzwakking in de loop van de tachtiger jaren, uitgezonderd in 1986 en 1987. In 1990 hernam zij lichtjes; de aandelen der personeelskosten en afschrijvingen namen in dat jaar toe mede door de afname van het winstaandeel.

De daling van de winst uitte zich in een merkelijke verslechtering van de rentabiliteit in 1990 en dit na een lange periode van verbetering na 1981. De solvabiliteit was aan een lichte verbetering toe in 1990 en is duidelijk gezonder geworden sinds 1981. De likwiditeit kende een minieme verslechtering in de laatste jaren zonder evenwel problemen te veroorzaken. Het niveau voor 1990 is ongeveer gelijk aan dat van 1981.

Een globale benadering van de financiële positie van de Westvlaamse industriële bedrijven toont dat de toestand een serieuze verslechtering kende: in 1990 was bijna 30% der tewerkgestelden actief in bedrijven met een benarde tot zeer benarde financiële positie; dit is de slechtste prestatie van alle jaren in het hier besproken decennium. Een gevoelige verbetering van de rentabiliteitspositie van de Westvlaamse industrie dringt zich op.

voor meer dan 40% in slecht tot zeer slecht presterende bedrijven.

In de textiel is de tewerkstelling voor iets meer dan 30% te vinden bij bedrijven met slechte tot zeer slechte finan-

ciële resultaten. Het aandeel van de tewerkstelling in goed en zeer goed presterende bedrijven was nergens hoger dan 50% daar waar dit vorig jaar nog in vier sectoren het geval was.

DRIE JAAR GESTUDEERD VOOR "EIGEN BAAS"

Een zaak beginnen met uitsluitend je beroepsbekwaamheid als waarborg kan je alleen bij het Beroepskrediet. Maar het Beroepskrediet biedt meer dan je kan vermoeden.

Zo betaal je enkel intrest op het nog verschuldigd kapitaal, of je kan zonder kosten afbetaalde kapitalen terug opnemen.

Samen bepalen we het terugbetalingsplan volgens uw mogelijkheden. Bovendien is er intrestvermindering en Staatswaarborg mogelijk.

Je kan het Beroepskrediet beschouwen als een volwaardige middenstandsbank, speciaal voor zelfstandigen, kleine en middelgrote ondernemingen en vrije beroepen.

GELD VOOR DE KLEINE GROTEN

SLANGEN & BRUINX

BLANKENBERGE
De Smet de Nayerl. 116/118
Tel. 059/42 96 25

OOSTENDE
Kerkstraat 38
Tel. 059/50 88 93

DE PANNE
Zeelaan 42
Tel. 058/41 23 33

POPERINGE
Pr. Dewulfstraat 9
Tel. 057/33 36 32

IEPER
Surmonstraat 6
Tel. 057/20 80 60

TORHOUT
Zuidstraat 44
Tel. 050/21 25 34

IZEGEM
Brugstraat 32
Tel. 051/31 35 06

VEURNE
Lindendreef 17
Tel. 058/31 31 53

KORTRIJK
K. Albertstraat 12
Tel. 056/21 28 01

WAREGEM
Stationsstraat 35
Tel. 056/60 79 61

MENEN
Grote Markt 22
Tel. 056/51 33 55

WERVIK
Nieuwstraat 1
Tel. 056/31 47 38